

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต1 ซึ่งในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูสอนวิชาศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต1 จำนวน 23 โรงเรียน รวมประชากร 922 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ครูที่สอนวิชาศาสนาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาระยะลา เขต1 จำนวน 23 โรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ เกรจซีและมอร์แกน (ชานินทร์ ศิลป์จารุ, 2549 : 51) ประชากรของครูผู้สอนจากจำนวน 922 คน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 279 คน จากนั้นจึงหาสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนครูในแต่ละโรงเรียน และทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังรายละเอียดตามตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของครูจำแนกตามโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	ธรรมวิทยามูลนิธิ	150	45
2	สตรีอิสลามวิทยามูลนิธิ	56	17
3	พัฒนาอิสลามวิทยา	30	9
4	พัฒนาวิทยา	93	28
5	ประทีปวิทยา	60	18
6	อุดมศาสน์วิทยา	30	9

ลำดับที่	โรงเรียน	ประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
7	อาสาสุคตินวิทยา	50	15
8	อิสลาสุคตินวิทยา	25	7
9	อิสลามประสานวิทย์	12	4
10	อิสลาฮียะห์	66	20
11	ตาร์เบียตุลวาตันมูลนิธิ	36	11
12	คารุลอูโลมนิบงบารู	11	3
13	มุสลิมศึกษา	13	4
14	ผดุงศาสน์วิทยา	3	1
15	ศรีฟารีดาบารูวิทยา	53	16
16	คารุลสุดาห้วิทยา	86	26
17	มะอาหัดอิสลามียะห์	70	21
18	มะฮัดคะวะห้อิสลามียะห์	22	7
19	พัฒนาวิทยากร	16	5
20	บำรุงศาสน์วิทยา	6	2
21	แสงธรรมวิทยา	12	4
22	แสงจริยธรรมวิทยา	16	5
23	พัฒนศาสตร์วิทยาโกตาบารู	6	2
	รวม	922	279

ที่มา : สำนักงานการศึกษาเอกชน จังหวัดยะลา 2552

3.2 แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเก็บข้อมูล โดยการใช้วิธีการเก็บข้อมูลครั้งเดียวแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional) เพื่อศึกษาการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล I ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต 1

3.3 เครื่องมือในการวิจัย

3.3.1 แบบของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามดังรายละเอียดต่อไปนี้
แบบสอบถาม มีทั้งหมด 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ. ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เขต 1

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด (Open ended Questions) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ และแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 เขต 1

3.3.2 วิธีการสร้างเครื่องมือ

วิธีสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้ คือ

1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2) กำหนดประเด็นและกรอบแนวคิดที่ต้องการสร้างแบบสอบถาม

3) สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีเนื้อหาในการสอบถาม ในประเด็นที่มุ่งสอบถามในเรื่องการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษาเขต 1 ในด้านวิธีการสอนของท่านเราะฮูล ﷺ

4) นำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์และให้ข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง

5) นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญทางด้านการสอน จำนวน 2 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาความเห็นและลงคะแนน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 116-117)

6) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย ประมาณ 30 คน

7) นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจสอบให้คะแนนและหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบัก (Cronbach) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540 : 125-126)

- 8) นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขคุณภาพของเครื่องมืออีกครั้ง เพื่อความสมบูรณ์จากข้อบกพร่องที่พบจากการตอบของกลุ่มตัวอย่าง
- 9) จัดทำแบบสอบถามให้เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

- 1 ดำรวจรายชื่อ สถานที่ตั้ง โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม ในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1
- 2 ทำเรื่องขอหนังสือรับรองและแนะนำตัวผู้วิจัยจากภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล
- 3 ผู้วิจัยนำหนังสือแนะนำตัวไปยังโรงเรียนที่จะทำการเก็บข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหาร
- 4 ผู้วิจัยนำผลการตอบแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ รวมทั้งข้อมูลจากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.1 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- 1.ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถามทุกฉบับเพื่อคัดเอาเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ จัดหมวดหมู่ตามลักษณะของตัวแปร แล้วหาค่าร้อยละ
2. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (x) ของแบบสอบถาม การปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะฮูล رضي الله عنه ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 เป็นรายด้าน และหาค่าเฉลี่ยรวมทั้ง 2 ด้าน
3. เสนอผลการให้คะแนน
- 3.1 แบบสอบถามตอนที่1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าร้อยละ เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผลในการศึกษาค้นคว้า

3.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 กำหนดคะแนนเป็นมาตราส่วนประมวลค่า แสดงระดับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ดังนี้

- 1 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 2 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 3 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 4 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 5 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 ให้ระดับคะแนนตามระดับความคิดเห็นในแต่ละรายการแล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (x) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ตามเกณฑ์ของเบสต์ (Best) โดยแบ่งช่วงของค่าตัวกลางเลขคณิต 5 กลุ่ม ในการแปลความหมาย ดังนี้คือ

- 1.00-1.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อยที่สุด
- 1.50-2.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ น้อย
- 2.50-3.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 3.50-4.49 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ มาก
- 4.50-5.00 หมายถึง การปฏิบัติอยู่ในระดับ มากที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดที่เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหาการปฏิบัติการสอนตามแนวทางของท่านเราะสุล ﷺ ของครูสอนศาสนาอิสลามใน โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในเขตพื้นที่การศึกษายะลา เขต1 วิเคราะห์โดยวิธีการสังเคราะห์ความคิดเห็นที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน แล้วหาค่าความถี่เพื่อนำมาประกอบการอภิปรายผล

3.5.2 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ผู้วิจัยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window (Statistical Package for the Socials Sciences for window) เพื่อหาสถิติ ดังต่อไปนี้

1. ค่าความถี่และค่าร้อยละ (percentage)

1.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาแจกแจงความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ซึ่งเป็นปลายเปิด(Open- Endep Question) เสนอในรูปแบบของความเรียง โดยเรียงตามลำดับความถี่

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic mean)

นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาแจกแจงความถี่หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) หาค่าตัวกลาง

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standart deviation)

นำค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) แต่ละข้อมาวัดการกระจายของคะแนนแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลาง โดยหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละข้อ

4. ค่า T- Test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

5. ค่า F-Test ใช้ในการเปรียบเทียบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่ม